

Landelijk Professioneel Kader (LPK)

Vragen en antwoorden

naar aanleiding van de landelijke LPK

kick-off bijeenkomsten

[Lees meer over het LPK op de website van het NCJ >](#)

November 2022

Vragen en antwoorden naar aanleiding van de landelijke LPK Kick-off bijeenkomsten

Tijdens de landelijke LPK kick-off bijeenkomsten zijn vragen gesteld die niet allemaal direct beantwoord konden worden. Om recht te doen aan de vragenstellers zijn alle niet-beantwoorde vragen hieronder door de werkgroep beantwoord.

1. "Het is mij niet helemaal helder hoeveel momenten we op het VO aanbieden. Je kunt op het VO vaak nog niet terugvallen op een afspraak die er al is met ouders, omdat we er toen vanuit gingen dat er altijd een moment van contact is in klas 1 of 2."

Het LPK geeft duidelijk aan dat je in deze ontwikkelfase gemiddeld twee momenten kunt aanbieden. Belangrijk is dat je als organisatie het volledige aanbod beschikbaar stelt. Dat wil niet zeggen dat de professional dit aan ieder individu aanbiedt. Immers, bij passende zorg bied je het individu soms meer of minder aan. Het is belangrijk om ook andere manieren van communicatie te zoeken, om zo ouders de gelegenheid te bieden om afspraken met de JGZ te kunnen maken (denk aan de schoolgids). Zorg dat jongeren weten wie je bent en wat ze bij je kunnen halen!

2. "Als manager krijg ik vaak van medewerkers te horen: we moeten iedereen zien om de afwijkingen eruit te kunnen halen."

Het is een illusie om alle afwijkingen er bij iedereen uit te halen. Maar voor een aantal onderwerpen van vroegtijdige signalering geven de richtlijnen de termijnen aan waarbinnen je een aantal zaken het liefst hebt opgespoord (zoals hartafwijkingen, amblyopie). Daarnaast moeten we vertrouwen (relatie opbouwen) op het netwerk om het kind en gezin heen, zodat bij gesignaleerde problemen door de jeugdige of de ouders zelf, zij de juiste weg naar hulp weten te vinden. Dat kan dan de JGZ zijn, maar hoeft niet per se. Het is van belang dat de JGZ actief de samenwerking zoekt met haar netwerk, zodat het netwerk goed zicht heeft op wat de JGZ te bieden heeft. Wanneer je de hele populatie niet op standaard momenten ziet, besef je hoe breed normaal is. De JGZ ziet de kinderen nog steeds het meest en heeft daar van alle partners het beste zicht op. De JGZ blijft dus kinderen zien wanneer dat nodig is. Voor managers, LPK-ambassadeurs en collega's is het belangrijk om in gesprekken te achterhalen wat de zorg is en wat er nodig is om van gestandaardiseerde zorg naar passende zorg te komen.

3. "Ik ben heel erg voor differentiatie, het ene kind wil je elke maand zien en bij een ander kind is één keer helemaal genoeg bij een bepaalde ontwikkelingsfase. Mijn angst is, dat dit deels gebruikt wordt om bezuinigingen door te voeren."

Het bieden van passende zorg op maat berust op een gedragen visie door alle branche- en beroepsorganisaties en is breed getoetst in veldconsultaties. Om managers en gemeenten mee te nemen in het gedachtegoed van het LPK is in de [geactualiseerde versie](#) een apart stuk voor

managers en gemeenten opgenomen. Mocht het zo zijn dat je als professional zorgen hebt, maak dan vanuit je vakmanschap verbinding met het management en de gemeenten om het gesprek aan te gaan.

4. “Zou je bij de implementatie bij de gemeenten ook mee willen nemen hoe we er met elkaar voor zorgen dat voldoende middelen beschikbaar blijven voor de uitvoering?”

Het LPK is bedoeld voor JGZ-professionals als steunend en stimulerend kader in (het optimaal aansluiten en) het bieden van passende zorg op maat ([zie pagina 3 in het LPK](#)) In die zin valt bij gemeenten niets te implementeren.

5. “Hoe kijkt de werkgroep LPK naar het gebruik van de vele vragenlijsten in de JGZ ter vervanging van het face to face contacten?”

Binnen de JGZ ervaren we een gedeelde houding dat een vragenlijst niet een geheel contact kan vervangen. Vragenlijsten kunnen selectief worden ingezet en altijd uitnodigen tot het leggen van contact met de JGZ. Een contactmoment wordt door de inspectie gedefinieerd als een tweezijdig contact. Daarbij is het van belang dat beide partijen vragen kunnen stellen en antwoorden kunnen krijgen. Ook is het belangrijk dat de informatie van dat contactmoment in het individuele dossier van het kind wordt opgenomen. Het aanbieden van een éézijdig digitaal contact beoordeelt de inspectie als onvoldoende.

De vragen 6 t/m 11 waren vragen over data en zijn hieronder gebundeld:

- **“Hoe zorgen we dat we goede data hebben?”**
- **“Hoe gaan we om met dataverzameling? Data verzamelen is toch ook de taak van de JGZ?”**
- **“Wat als we geen van Wiechen meer registreren?”**
- **“Wordt dataverzameling niet moeilijker, als je minder te vergelijken data hebt?”**
- **“Vanuit de epidemiologie lijkt het wenselijk dat jeugdigen op min of meer dezelfde leeftijden gezien worden, en hoe meer jeugdigen gezien worden, hoe meer valide je uitspraken worden over hoe het gaat met de jeugd. Hoe wordt deze monitorfunctie van de JGZ (die ook nodig is om gemeenten optimaal te adviseren) geborgd als we de momenten van contact meer flexibel aanbieden?”**
- **“Misschien is door zorg op maat de monitoring goed. Echter de mogelijke afname in data heeft invloed op hetgeen te zeggen is over ontwikkelingen. Dit is iets wat we ons bewust moeten zijn en vervolgen. Het is niet vanuit epidemiologie maar vanuit JGZ net de grote kracht dat we de hele populatie zien en daarom hebben we iets te zeggen.”**

Dataverzameling begint met intern eenduidig registreren. Waarbij het erg waardevol is wanneer professionals een terugkoppeling krijgen over wat er geregistreerd is, zodat de outcome van de

registratie zichtbaar is, geduid kan worden en hier op gestuurd kan worden. Er is overigens geen sprake van dat de JGZ het van Wiechenonderzoek niet meer registreert. Ook ten aanzien van het vraagstuk dataverzameling wordt hier door de JGZ samen in opgetrokken. De epidemiologen nemen dit mee naar hun vakoverleg. Daarnaast is er bij de JGZ-sector een ontwikkelwens om de groeigids (waar je ook data kan opslaan) te koppelen aan het DD JGZ. Onderzoekers hebben wellicht een ander perspectief dan JGZ-professionals. Daarbij is de JGZ leidend en vraagt het wellicht om andere, creatieve manieren van onderzoek.

12. “Hoe kunnen we mensen verleiden om kennis te nemen van het geactualiseerde LPK en de kick-off bijeenkomst terug te kijken?”

Het is belangrijk dat staf en management, ondersteund door de LPK-ambassadeur, dit intern onder de aandacht brengt en ook monitort of de informatiefase van de gezamenlijke implementatie geslaagd is. Dit is randvoorwaardelijk voor dat professionals kunnen gaan experimenteren.

13. “Is of wordt het onderwijsdomein op het juiste niveau meegenomen in de LPK-visie? Lijkt me essentieel wanneer zij nog meer dan nu 'de ogen en oren van JGZ' gaan zijn?”

Onderwijs is altijd al een onderdeel van je signaleringsnetwerk geweest. Korte lijnen en terugkoppeling naar het onderwijs over hoe je bepaalde zaken inschat en waarom je bepaalde zaken op een bepaalde manier aanpakt, maakt dat het onderwijs beter zicht krijgt op wat de JGZ kan betekenen en hoe zij de oren en ogen van de JGZ kunnen zijn.

14. “Wat zijn de normen en hoeveel FTE professionals/discipline zet je in om de zorg te organiseren ten opzichte van het aantal kinderen?” (los van een tekort aan capaciteit)

Op de vraag hoe de formatie verdeeld dient te worden, is geen eenduidig antwoord te geven. Het aantal FTE hangt niet alleen van het aantal kinderen af, maar ook van welk beleid de JGZ-organisatie voert ten aanzien van de andere taken die bijvoorbeeld de JGZ-er kan uitvoeren. En ook, wat is de mate van taakherschikking en deskundigheid van de verschillende professionals? In het implementatieplan is een bijeenkomst formatieberekening opgenomen zodat JGZ-organisaties hier samen in kunnen optrekken, elkaar kunnen informeren, inspireren en steunen.

15. “In hoeverre draagt een gemeente ook verantwoordelijkheid voor het mogelijk maken/stimuleren van integrale samenwerking? (Ik lees: De JGZ is bijvoorbeeld een vanzelfsprekende samenwerkingspartner voor de geboortezorg, het onderwijs, kinderopvang, lokale en landelijke overheden, kennisinstututen, zorgprofessionals, jeugdhulp partners, jeugdbescherming, enz.)

Het is belangrijk dat de JGZ-professional ruimte voelt en in de begroting tijd wordt begroot voor integrale samenwerking. In de relatiegesprekken tussen de JGZ-organisatie, gemeenten en partners dient het belang en de toegevoegde waarde hiervan gedeeld te worden.

16. “Hoe verhoudt de update van het LPK zich tot het document 'Ben ik in beeld?' uit 2021 van het NCJ over het bereik? Wordt ook dit document aangepast?”

Eerder gepubliceerde documenten worden niet aangepast. De publicatie data geven aan vanuit welke tijdsperiode dit gelezen moet worden. Het geactualiseerde LPK is het beslag van een jaar afstemmen in de JGZ en in juli 2022 naar buiten gebracht.

17. In het LPK staat (volgens het Besluit publieke gezondheid) dat de JGZ mag worden uitgevoerd door een sociaal geneeskundige ingeschreven in het Register van Artsen Maatschappij en Gezondheid van de KNMG en opgeleid in de jeugdgezondheidszorg en de deskundige op het terrein van de sociale verpleegkunde. Wat houdt de opleiding voor de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige in en wanneer ben je deskundig?”

Voor de inhoud van de opleidingen voor zowel artsen, verpleegkundigen en de verpleegkundig specialisten die werkzaam zijn in de JGZ verwijst de werkgroep naar de beroepsverenigingen. Voor jeugdverpleegkundigen is de deskundigheid beschreven in het [expertisegebied jeugdverpleegkundige](#). Voor de verpleegkundig specialisten zie het [beroepsprofiel de verpleegkundig specialist](#) en de [factsheet 'Samenwerken met de verpleegkundig specialist in de JGZ'](#). Voor de jeugdartsen zijn de taken beschreven in [dit bestand](#).

Voor genoemde professionals is het gewenst om een specialistische (JGZ) opleiding te volgen. Voor de jeugdverpleegkundige wordt deze aangeboden door [Avans+](#) en door [NSPOH](#). Voor de jeugdarts wordt deze aangeboden door [TNO](#) en [NSPOH](#).

18. “Weten ouders ons te vinden als zij de JGZ-collega niet kennen omdat ze ons weinig zien?”

Er zijn vele manieren waarop je als JGZ zichtbaar kunt zijn. Investeren in relatievorming is daarin erg belangrijk, waarbij uiteraard ook gebruikgemaakt kan worden van communicatiemiddelen (zoals posters, nieuwsbrieven, portals op scholen, maar ook zorgen voor een goede start tijdens het prenataal huisbezoek).